

«La Constitució té una lectura federalista»

Fèlix Pons, a més d'ocupar un alt càrrec en l'administració espanyola, és un dels homes més influents de les Balears. Des de Mallorca, on passa les seves vacances, ens parla de les seves tasques parlamentàries, de les relacions entre el govern i la justícia, de l'estat de les autonomies i, com no, de la seva illa.

Xesca Sastre

«Fa uns anys vam posar dinamita al port esportiu. No hi havia cap casa, llevat d'aquells apartaments on vivia abans».

—¿No li agrada gaire la «jet»?

—No m'agrada ofendre la gent pel seu nom. No vull que ningú se senti molest, però és un fenomen que no m'agrada. Va contra la idiosincràsia dels mallorquins. Aquí la gent ve per la tranquil·litat, tot el contrari del que vol la jet. Mallorca no és una moda, és un lloc estable, amb un atractiu permanent. Si fos possible, m'agradaria que no se'n recordessin massa, de nosaltres.

—Un poc difícil ara, ja. La nostra economia està supeditada al turisme. ¿Creu que hi pot haver una crisi, tal com anuncien alguns empresaris?

—Crec que s'ha de canviar de model. Ara s'està pagant, via impostos, tota la plusvàlua que se'n dugueren els especuladors. Ara s'està creant la infraestructura que els urbanitzadors no van crear. S'han de limitar les àrees urbanístiques i em fa por la pressió urbanística per a seguir ampliant urbanitzacions. No sé si hi haurà crisi, però si augmenta l'oferta per damunt la demanda és una llei elemental de l'economia.

—Ara viu a Madrid. ¿Enyora Mallorca?

—Molt. Madrid és una ciutat acollidora amb una gran oferta cultural, pràcticament inabastable. No és el mateix que viure en una ciutat on tens els teus racons, els amics, la família, casa teva, els teus llibres...

—¿La capital és un sacrifici?

—Hi ha gent que s'adapta a aquesta manera de viure un tant nòmada. Creuen que la política o els negocis justifiquen aquesta manera de viure o que un pot prescindir d'aquesta part de la seva vida. Jo no em sent compensat amb la mutilació que suposa treure'm de ca meva.

—Vostè ha sortit elegit en cinquè lloc en una llista dels homes més influents de Balears. ¿Hi està d'acord?

—Sí, la gent ha demostrat tenir un instint molt encertat. Han entès que el qui realment té poder per decidir el futur de Mallorca és en Biel Cañellas, que és en primer lloc a la llista. En Biel Escarrer té poder també i n'Abel Matutes, ja no en parlem. Té poder pels seus propis mitjans, més enllà del seu càrrec d'eurocomissari. M'alegra molt que la gent m'hagi col·locat en un lloc poc destacat, han entès que el càrrec de president del Congrés de Diputats és no tenir poder per a definir o modificar les coses de les illes, sinó que és un càrrec de molta responsabilitat que s'exerceix sense protagonismes.

—¿I es pot parlar de la influència de Félix Pons a la Federació Socialista Balear?

—Sí, però més aviat és una influència de caire moral. Ara no tenc cap càrrec dins la Federació. Si tingués poder real, la configuració actual de l'executiva no seria la mateixa. És sabut de tothom: les persones amb les quals jo m'entenc millor no són les que ara tenen la responsabilitat d'organitzar la Federació. De poder, en tenc poc. Influència, sí. Crec que és legítim.

—Es critica al Parlament perquè no investiga, diuen que només investiguen els jutges...

—Bé, la funció del Parlament no és la de controlar delictes, sinó la de controlar l'acció del govern. Si la gent té la impressió que són els jutges els que investiguen, és una visió que em congratula, que compartesc.

—Hi ha delictes que impliquen càrrecs del govern, com en el cas del Nani o de l'inspector Amedo, i els GAL.

—¿No ho sabem! Sempre he volgut viure en un país lliure. En aquest país lliure, els delictes els investiguen els jutges i les sentències les donen als tribunals. Crec que s'acabarien les llibertats si les investigacions les fes el Parlament i les sentències les donàs la premsa. Però, si hi ha implicacions de l'Administració, s'investiguen al Parlament.

—¿Quina és la tasca parlamentària que més es desconeix, al seu parer?

—Possiblement, el treball que es fa al parlament. La gent creu que tot consisteix en els plens setmanals, on els diputats seuen i ja està. Alguns amics, fins i tot d'un nivell intel·lectual alt,

«El nostre país té poca cultura política».

m'han demanat si jo tinc un despatx al Parlament. Això demostra un dèficit de cultura política en aquest país. Jo he arribat a fer de dotze a catorze hores diàries de feina al Parlament.

—*Supòs que també es va sorprendre molta gent quan se sabé que el sou del president del Congrés dels Diputats, vora els 15 milions, és més alt que el del president del Govern, Felipe González. ¿Creu que es justifica?*

—Jutjar això és mal de fer. Hi entren elements molt subjectius. Miri. El meu pare va ser advocat durant quaranta anys. Tot i que tenia fama de ser barat i bo, a ell sempre li pareixia que cobrava més del que li tocava. Vull que quedi clar que el sou que tenc va ser el que em vaig trobar. No me'l vaig posar jo. Comparar l'estatus del president del govern amb mi pot resultar odiós. I no en parlem si comparem amb l'empresa privada. En aquest sentit, l'administració espanyola està molt endarrerida. No m'agrada parlar del tema de les retribucions. És bastant incòmode.

—*¿I el va molestar que sorgís la polèmica entorn del lloguer de la seva*

casa a Madrid, 450.000 pessetes, que paga l'estat?

—Bé, em van molestar els termes com es van plantejar. Mantenir residències per a determinats càrrecs oficials crec que està acceptat per tothom. Podria semblar molt cara, quan la veritat és que deu ser una de les més barates. Mantenir una residència oficial amb funcionaris de càrrec amb nivell bastant inferior al president del Congrés dels Diputats costa al Patrimoni bastant més, però com que no estan comptabilitzades com un lloguer, la gent no fa aquests tipus de comentaris. Però bé, crec que tot això és aigua passada.

—*¿Com es veu des de Madrid el neoautonomisme, o nacionalisme d'Alianza Popular a Mallorca?*

—Possiblement des de Madrid aquestes coses no s'entenguin gens. Jo les veig des de Mallorca, des de la meua reflexió política. No és la primera vegada que s'agafa el nacionalisme com a bandera per a donar passes endavant. Record l'any 1979, quan hi va

haver una espècie de fugida cap endavant de la UCD, amb homes com Josep Melià, Miquel Duran i Antoni Amengual. Aquella polèmica tenia més base llavors que la d'ara, però, així i tot va difuminar-se. El nacionalisme d'AP suposa poc compromís i molta rendibilitat política.

—*¿El sorprèn?*

—Crec que no es pot frivoltzar. Passar en cinc anys d'un antiautonomisme bastant gran a una espècie de nacionalisme insatisfet. S'ha de pensar que jugam amb el futur de vuit-centes mil persones. N'hi ha que parlen d'independència. L'únic que han de fer és predicar-ho pacíficament.

—*¿I en el cas d'altres comunitats, com les del País Basc i el Principat?*

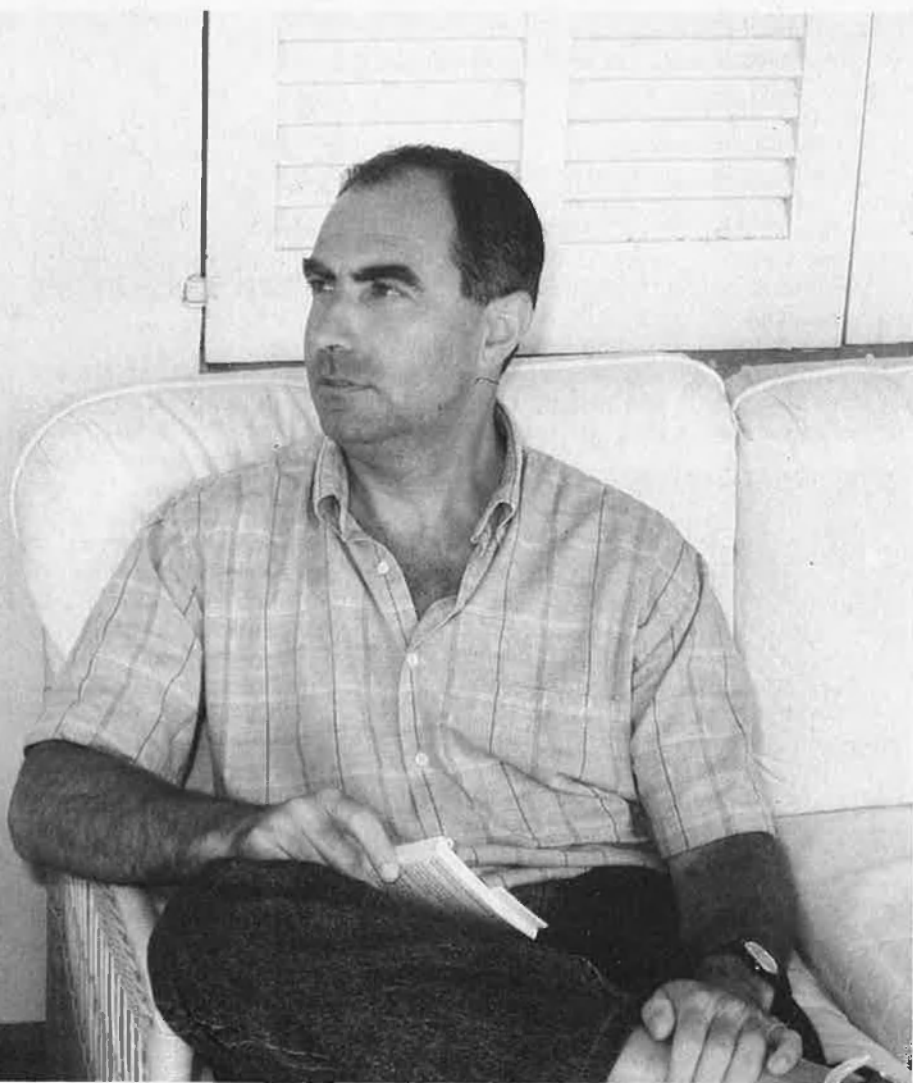
—Bé, el que dic és extensible a les altres comunitats. Catalunya és impensable que participi directament en la construcció europea al marge del conjunt de pobles d'Espanya. El projecte català vinculat a Europa directament no existeix. Mantenir una reivindicació permanent indefinida com a instrument per aconseguir un màxim de rendibilitat política, pot ser lícit però jo ho desqualific. No aclareix el futur d'un poble, sinó que el difumina en una espessa boira.

—*¿On situaria la proposta federalista que propugnà el PSC?*

—Estem una altra vegada en el camp de la semàntica. Hi ha tants federalismes com països que es diuen federals. No n'hi ha un model únic. Ara bé, si federalisme és unir parts que han estat separades no és un model aplicable a Espanya, on el procés autonòmic ha estat precisament a la inversa. Donar autonomia, descentralitzar unes parts que abans estaven fortament unificades, uniformades i centralitzades. Ara, si per federalisme s'entén un esquema de funcionament de distintes parts, amb un esquema de distribució de nivells de competència, de poder, de finançament, crec que la Constitució pot tenir una interpretació de caire federal.

—*¿Creu que existeix un concepte de balearitat?*

—Això dels sentiments és sempre molt difícil. Crec que hi ha consciència que les Balears formen un conjunt de diversitats, però un conjunt. Més discutible, històricament, són els vincles que hi ha hagut entre les quatre illes. Geogràficament estan a prop; malauradament la història comuna no ha estat molt brillant. El fet cert és que l'autonomia ha obert una relació que abans no existia. L'intercanvi entre persones, capitals i empreses s'ha incrementat espectacularment. □

DAMIÀ BAUÇA